

PRZEWODNIK PLANOWANIA PROGRAMU FORMACJI WIARY

Niniejsza część *Ramowego planu działania* ma na celu pomoc parafiom w planowaniu właściwego, na wysokim poziomie programu formacji wiary, kiedy poszukujemy swojej drogi w tej tak szybko zmieniającej się rzeczywistości naszego świata, narodu, miasta i wspólnoty. Inicjatywa Odnów mój Kościół wzywa nas, aby powiększać grono uczniów, budować wspólnoty i inspirować do składania świadectwa. Szczególnie w tym okresie wielkiej niepewności i niepokoju jednostek, rodzin i wspólnot, którym służy nasz Kościół, musimy szukać nowych i twórczych sposobów, by zbliżyć wszystkich do Chrystusa i do siebie nawzajem oraz by dzielić się Ewangelią jako światłem dla naszego świata.

Niniejszy dokument będzie służył jako przewodnik przy tworzeniu programu edukacji religijnej mającej na celu pogłębienie i umacnianie relacji z Jezusem jako Jego uczniowie – misjonarze. Kontynuując twórcze zaangażowanie Waszych uczniów i rodzin w ich własne wędrówki wiary, aktywnie budując wspólnotę, którą Pan tworzy w Waszej parafii, i dając świadectwo o Królestwie Bożym pośród zagubionego i bojaźliwego świata, pomagacie swojej parafii iść naprzód a tym samym odpowiadać na wezwanie do odnowy Kościoła Jezusa Chrystusa.

Kilka ważnych uwag:

- Jeśli w ramach Waszego programu jesiennego planowane są jakiegokolwiek spotkania na terenie parafii lub szkoły, muszą one odbywać się zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa w koordynacji z zespołem ds. ponownego otwarcia (Health and Safety Reopening – HSR), jak opisano w poprzednich częściach *Ramowego planu działania*.
- Biorąc pod uwagę wyjątkowe wyzwania w związku z trwającą pandemią COVID-19, planowanie powinno być rozeznawane i opracowywane przez zespół ds. planowania formacji wiary (Faith Formation Programming – FFP), jak przedstawiono to w poprzednich częściach *Ramowego planu*. Ta część dokumentu powinna być przejrzana przez zespół FFP.

ROLA ZESPOŁU FFP

Pomoc liderowi katechetycznemu parafii i/lub duszpasterzowi ds. młodzieży w planowaniu elastycznego i łatwo adaptowalnego programu formacji wiary na rok duszpasterski 2020/2021.

ROLA RAD PROGRAMOWYCH EDUKACJI RELIGIJNEJ

Zaleca się, aby lider odpowiedzialny za katechezę parafialną zaangażował, jeśli to możliwe i właściwe, swoją radę programową ds. edukacji religijnej w kluczowe postanowienia planu programowania i formacji wiary. Powinna zostać ustanowiona rada ds. edukacji religijnej, której członkowie będą orędownikami i adwokatami skutecznego wdrażania planu formacji i programowania wiary we wspólnocie parafialnej.

ROLA KATECHETÓW I WOLONTARIUSZY PROGRAMU EDUKACJI RELIGIJNEJ

Zaleca się, aby osoba odpowiedzialna za katechezę parafialną zaangażowała, jeśli jest to możliwe i właściwe, wybraną liczbę katechetów i wolontariuszy w kluczowe postanowienia planu programowania i formacji wiary. Powinni zostać wybrani wolontariusze, którzy będą orędownikami i adwokatami skutecznego wdrażania planu formacji i programowania wiary we wspólnocie parafialnej.

DODATKOWE UWAGI DOTYCZĄCE KATECHETÓW UCZĄCYCH W PROGRAMIE EDUKACJI RELIGIJNEJ

Dodatkowe informacje na temat wsparcia dla katechetów – wolontariuszy podczas pandemii COVID można znaleźć w części dyrektyw odnośnie ogniska choroby (Outbreak Protocol) w sekcji *Wymagań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa przy nauce na terenie szkoły/ parafii* (Health & Safety Requirements for reopening on-site religious education programming), która zawiera informacje na temat sposobu radzenia sobie z poszczególnymi ogniskami zachorowań COVID. Prosimy o regularne zapoznawanie się z tą sekcją, ponieważ sytuacja jest niezwykle płynna i podlega aktualizacji.

KATECHECI Z GRUPY RYZYKA LUB CI, KTÓRZY CZUJĄ SIĘ ZANIEPOKOJENI NAUCZANIEM RELIGII

Liderzy katechetyczni w parafiach powinni zapewnić otwartą komunikację z katechetami na wczesnym etapie i w tym czasie niepewności. Jest to czas, w którym potencjalnie możemy być zmuszani do podejmowania dość gwałtownych zmian w programach edukacji religijnej.

- Katecheci powinni poinformować swojego parafialnego lidera katechetycznego, czy należą do grupy osób podwyższonego ryzyka dotyczącego COVID lub ktoś z grona ich najbliższej rodziny należy do tej grupy osób.
- Należy zachęcać katechetów należących do najbardziej narażonej grupy, którzy nie są w stanie pracować w charakterze wolontariuszy w tym czasie, do mówienia o swoich obawach.
- Niektórzy katecheci mogą okazywać niepokój związany z powrotem do zajęć w programie edukacji religijnej, nawet jeśli sami (lub jeden z członków ich najbliższej rodziny) nie należą do grupy ryzyka. Jeśli takie sytuacje zostaną przedstawione proboszczowi lub liderowi katechetycznemu w parafii, proboszcz/ lider katechetyczny powinien wykazać się odpowiednią empatią i zalecić katechecie, aby priorytetowo traktował swoje osobiste zdrowie emocjonalne i fizyczne i nie prowadził w tym czasie lekcji religii w bezpośrednim kontakcie z uczniami. Jeśli to możliwe, katecheci powinni mieć możliwość zdalnego nauczania (lub nauczania z innym katechetą) lekcji religii.

Liderzy katechetyczni powinni pozostawać w kontakcie z tymi katechetami, którzy podjęli decyzję, że nie będą już dłużej uczyć lekcji religii (osobiście i/lub zdalnie) i informować ich o możliwościach zaangażowania w przyszłości, jeśli/gdyby ci poczuli się bardziej komfortowo.

FORMACJA WIARY A PLANOWANIE

Poza wdrożeniem przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa, parafialne programy nauczania religii powinny zastanowić się jakie zmiany będą konieczne, aby zaplanować program, który będzie elastyczny a jednocześnie będzie zapewniał odpowiednią formację wiary dla dzieci i ich rodzin. Często, kiedy w życiu pojawia się niepewność, wraz z nią przychodzą możliwości – nadszedł stosowny czas, aby ponownie zasiać wiarę w domu, wzmocnić partnerstwo z rodzicami, rozwijać ich wiarę i wiarę ich rodzin oraz aby dostosować plan do stylu życia współczesnego człowieka (zabieganego, żyjącego w pośpiechu, korzystającego z możliwości wirtualnych) tak, by plan był bardziej empatyczny i adekwatny do rzeczywistości.

Ta sekcja ma na celu przekazanie **zespółowi FFP** wskazówek dotyczących budowania i wspierania wspólnoty, tworzenia instrukcji, rozważania opcji e-learningowych, zapewnienia opieki społeczno-emocjonalnej, wspierania tożsamości katolickiej i innych ważnych obszarów.

TWORZENIE I WSPIERANIE WSPÓLNOTY W NOWEJ RZECZYWISTOŚCI

Możliwe, że nauczanie religii w nowym roku zostanie zaplanowane i rozpoczęte na terenie parafii, ale szybko będzie musiało się przenieść do zdalnego nauczania lub że rok katechetyczny rozpocznie się od pełnego programu zdalnego nauczania, a dopiero później włączone do niego zostaną spotkania na terenie parafii. Uwzględniając to, szczególną uwagę należy zwrócić na priorytetowe traktowanie środków tworzenia i wspierania wspólnoty (wirtualnie i osobiście) uczniów i rodzin należących do programów edukacji religijnej. Najważniejsze pytanie, na które należy sobie odpowiedzieć, brzmi: *„W jaki sposób, w naszym programie edukacji religijnej, będziemy budować poczucie, że jesteśmy wspólnotą uczniów Jezusa?”*

- Należy opracować plan wdrażania wszystkich uczniów i rodzin w nową rzeczywistość, aby zapoznać ich z wszelkimi nowymi procedurami.
- Katecheci mogą zaplanować serie spotkań indywidualnych lub w małych grupach, aby poznać uczniów i ich rodziców.
- Ustalić plan spotkania w klasie, który będzie obejmował powitanie, modlitwę, dzielenie się i zabawy integracyjne. Ten plan może być kontynuowany podczas nauki zdalnej.
- Wykorzystywać okazje podczas spotkań osobistych do towarzyskich interakcji z uczniami (w czasie wchodzenia do klasy, podczas przerw).
- Skorzystać z okazji i stworzyć plan zaangażowania rodziców w domową naukę, aby pomóc im być świadkami wiary w domu.
- Utrzymać działania, które są unikalne dla Waszej społeczności parafialnej i stworzyć nowe możliwości rozwoju i wzmocnienia poczucia wspólnoty. Czasami, kiedy plan nauczania religii jest tworzony w pośpiechu, zostaje przeoczony aspekt wspólnotowy.
- Należy rozważyć stworzenie spisu unikalnych zwyczajów i szukać sposobów na przeniesienie ich na nowe formaty, aby pomóc w utrzymaniu wspólnoty.

UŁATWIANIE BIEŻĄCYCH KONTAKTÓW

Biorąc pod uwagę nowe, przewidywane konfiguracje programów formacji wiary, należy pamiętać, że niezmiernie ważne są kontakty, jakie wspólnota parafialna posiada między sobą.

- Umocnienie obecnych dróg komunikacji i stworzenie nowego podejścia do komunikacji (np. wirtualna „Kawa z proboszczem”, spotkania z rodzicami itp.).
- Opracowanie nowych sposobów komunikacji między rodzicami w zakresie nawiązywania kontaktów towarzyskich i udzielania wsparcia.
- Tworzenie możliwości nieformalnych kontaktów pomiędzy katechetami i pracownikami.
- Ustalenie kanałów komunikacji z katechetami, aby rodzice wiedzieli, jak mogą się z nimi kontaktować.
- Przemyślenie jaki wpływ na życie rodziny będzie miał Wasz harmonogram.
- Rozważenie implikacji wprowadzenia harmonogramu nauczania rodzinnego dla rodzin. Taki sam harmonogram dla dzieci z danej rodziny powinien być priorytetem, aby zmniejszyć obciążenie rodzin.
- Tworzenie częstych ankiet zwrotnych dla uczniów i rodziców, aby ocenić ich stopień przynależności do wspólnoty i poczucie komfortu w klasie/programie.

ŁAGODZENIE REAKCJI NA STRES

Wspólnota (uczniowie, rodziny, katecheci) niewątpliwie będzie pamiętała sytuacje stresowe z ostatniego roku. Dołączą do tego potencjalne obawy związane z tym, co czeka nas jesienią. W wielu rodzinach najprawdopodobniej pojawią się przeszkody ekonomiczne i potencjalne obawy o zdrowie. Program edukacji religijnej oferuje pewną stabilizację, ale to też może być zakłócone. W miarę zbliżania się jesieni parafialni liderzy katechetyczni będą musieli głęboko rozważyć zastosowanie metod pomocnych w łagodzeniu stresu i niepokoju wśród uczniów, rodzin i katechetów uczestniczących w zajęciach lekcji religii.

- Opracowanie „systemu wczesnego ostrzegania” w celu rozpoznania u uczniów problemów z nauką i/lub zachowaniem.
- Przygotowanie istniejących i nowych zasobów pomocnych w formacji wiary i pomocnych w rozwoju zdrowia / rozwoju emocjonalnym, aby wspierać uczniów, rodziców i rodziny.
- Stworzenie anonimowego systemu pomocy dla rodzin w celu udzielania im dostępu do wsparcia finansowego i żywności oraz do usług w zakresie zdrowia psychicznego.

PRZED ROZPOCZĘCIEM ROKU KATECHETYCZNEGO I W JEGO TRAKCIE

Technologia i e-nauczanie Przygotowania

Wybranie platformy, która będzie wykorzystywana jako wirtualna platforma edukacyjna dla wszystkich klas.

- Sprawdź potencjalne możliwości korzystania z tej samej platformy, co Twoja szkoła parafialna
- Zalecane opcje dla parafii to **Zoom** lub **Microsoft Teams**

Wybierz jedno narzędzie do prowadzenia wideokonferencji, które powinno być używane do zdalnego nauczania na wszystkich poziomach nauczania

- Wśród przykładowych narzędzi znajdują się **Zoom** lub **Microsoft Teams**

Wybierz narzędzie do bieżącej komunikacji z rodzicami i katechetami

- Wśród przykładowych narzędzi znajdują się **Flocknote** lub **Mailchimp**

Ustal plan szkoleń technologicznych dla pracowników, katechetów, uczniów i rodziców.

Ustal plan rozwoju zawodowego w zakresie łączonych strategii nauki, integracji wirtualnej platformy edukacyjnej, nauczania z wykorzystaniem wideo, e-metod oraz metodologii interaktywnej itp.

Sprawdź infrastrukturę budynku pod kątem połączeń internetowych: weź pod uwagę ilość pasm i punktów dostępu dla dodatkowych urządzeń w budynku.

Zaplanuj zdalne nauczanie: sporządź szczegółowy harmonogram zajęć i określ oczekiwania oraz pomyśl o dodatkowych narzędziach technologicznych, których mogą potrzebować katecheci.

Potrzeba aktualizacji elektronicznych narzędzi zabezpieczających

- Przekazuj informacje rodzicom i uczniom na temat bezpieczeństwa cybernetycznego i cyfrowych oczekiwań obywatelskich.
 - Upewnij się, że zapora sieciowa (firewall) w parafii jest zaktualizowana i aktywowana.
 - Zapoznaj się z polityką bezpieczeństwa parafii/polityką dopuszczalnych działań.
-

Nauczanie społeczno-emocjonalne

Dokonaj przeglądu i aktualizacji parafialnych przepisów odnośnie do programów edukacji religijnej, aby poruszały kwestie bezpieczeństwa w środowisku wspierającym formację wiary.

Skontaktuj się z każdym katechetą, aby sprawdzić i omówić wasze nadzieje i obawy na nadchodzący rok. Przedyskutuj z nimi wytyczne dotyczące bezpieczeństwa.

Dopilnuj, aby parafialny plan kryzysowy zawierał przygotowanie do pandemii i reagowanie na nią oraz uwzględniał potrzeby programu edukacji religijnej. Planowo i celowo buduj struktury, które będą wspierały relacje ucznia z katechetą i wzmacniały poczucie przynależności.

Planuj krótkie rozmowy kontrolne z pracownikami i katechetami w celu monitorowania praktyk bezpieczeństwa i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Sporządź plan cotygodniowych spotkań w klasie zawierających: powitanie, modlitwę, dzielenie się wiarą, zajęcia.

Tożsamość katolicka

Współpracuj z proboszczem, dyrektorem szkoły i wikarialnym koordynatorem ds. ciągłości formacji wiary (Lifelong Formation Coordinator – LFC) w celu dokończenia przyjęć do Pierwszej Komunii Świętej i bierzmowania, które miały odbyć się wiosną 2020 r. (jeśli dotyczy).

W porozumieniu z proboszczem ustal datę i zorientuj się, jak osobiście i/ lub zdalnie najlepiej celebrować wydarzenia religijne w ramach programu edukacji religijnej.

- Uwzględnij możliwości technologiczne parafii w planowaniu modlitwy, sprawdź na przykład, czy istnieje możliwość transmisji Mszy św. na żywo, transmisji modlitwy itp., aby uczniowie i ich rodziny mogli uczestniczyć w nich z domu.
- Przemyśl zorganizowanie spotkania / doświadczenia modlitewnego dla wszystkich uczestników programu nauczania religii zgodnie z wytycznymi archidiecezji dla zgromadzeń liturgicznych i nieliturgicznych.
- Przemyśl możliwość celebracji sakramentalnej i zorganizowania wydarzeń kulturalnych na cały rok katechetyczny. Współpracuj z personelem szkoły i parafii w celu wcześniejszego zaplanowania ważnych wydarzeń. Sporządź plan uroczystości wspólnotowych w wersji osobistego uczestnictwa na terenie parafii, w wersji wirtualnej lub w późniejszym czasie.

Współpracuj z proboszczem i dyrektorem szkoły w celu omawiania praktycznych aspektów stałego przygotowania sakramentalnego w sposób wirtualny. Omów korzyści, jakie mogą dzięki temu uzyskać rodziny i uczniowie przygotowujący się do pierwszej spowiedzi, Pierwszej Komunii Świętej, bierzmowania.

- Zastanów się nad stworzeniem materiału wideo, w którym proboszcz, lider katechetyczny parafii i dyrektor szkoły opowiedzą o tym, jak podczas pandemii będą wyglądały i przebiegały przygotowania do sakramentów i uroczystości w kościele.

Znajdź sposób, by podkreślić obecność wartości katolickich w zdalnej edukacji religijnej.

- Dopilnuj, aby media społecznościowe w parafii były dobrze zorganizowane i w regularnych parafialnych postach koncentrowały się na wartościach katolickich. Jest to ważne w czasie, kiedy parafia zapewnia naukę religii w sposób wirtualny.
- Prowadź szkolenia dla katechetów, jak skutecznie wykorzystywać katolickie obrazy, modlitwy, język i multimedia do stworzenia e-learningowej strony do zajęć z religii.
- Rozważ zaprojektowanie unikalnej wirtualnej przestrzeni przeznaczonej dla uczniów, gdzie będzie można dzielić się wiarą i wartościami katolickimi w ramach wirtualnej formacji wiary.

Zachęć katechetów do powieszenia krucyfiksu lub obrazów katolickich w miejscach, z których prowadzą wirtualne zajęcia i/lub dokonują nagrań lekcji. Chodzi o to, aby symbole religijne były widoczne na ekranie. Zainspiruj i wesprzyj katechetów do stworzeniu kącika modlitewnego lub tzw. ściany modlitwy dla uczniów. Będą one widoczne dla uczniów podczas wirtualnych zajęć i będą mogły być wykorzystane podczas prowadzenia lekcji.

Planowanie programu nauczania

Przejrzyj i przygotuj platformy do e-nauczania katechezy (w razie potrzeby z pomocą wydawcy podręczników religii).

- Ustal czas i miejsce szkoleń na temat programu nauczania oraz czas i miejsce seminariów internetowych wspomagających szkolenia. Zapewnij katechetom udział w nich.

Zapoznaj się z Przewodnikiem Dyrektora i Katechety na temat programu nauczania religii.

- Zapewnij pomoc katechetom, którzy potrzebują wsparcia w tworzeniu elastycznych planów lekcji.
- Zapoznaj się z komponentami programu nauczania religii dla rodzin i rodziców i ustal priorytety wdrażania tych komponentów do swojego programu nauczania religii w bieżącym roku.

Pomyśl, aby nie przyznawać uczniom nagród za stuprocentową frekwencję ani nie oceniać uczniów na podstawie nieobecności i zapewnić naukę zdalną, jeśli to możliwe.

Przepisy

Dokonać przeglądu podręczników dla uczniów/rodzin i innych dokumentów regulaminowych w celu zapewnienia, że procedury ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, oczekiwania dotyczące frekwencji (powinny zostać zmienione lub usunięte w tym roku) i praktyki oceniania są dostosowane do specyfiki bieżącego roku katechetycznego, że centralne miejsce zajmują uczniowie i ich rodziny, że przepisy są elastyczne.

- Sformułowania takie jak na przykład: 'ostateczny termin' czy 'wysokie kary za spóźnione zgłoszenia' powinny zostać usunięte i zastąpione adekwatnymi przepisami.

Należy wyraźnie informować rodziców i katechetów o wszystkich uaktualnionych zasadach i procedurach.

Poradny dotyczące czesnego i opłata

Pobieranie opłat powinno odbywać się tak, jak dzieje się to normalne w czasie trwania zajęć z religii podczas roku katechetycznego.

Liderzy katechetyczni parafii mogą być zmuszeni do zweryfikowania kosztów/opłat związanych z prowadzeniem zajęć na terenie parafii oraz kosztów prowadzenia takich zajęć wirtualnie i powinni odpowiednio dostosować wysokość opłat. Być może procedury zbierania opłat i terminy ich pobierania będą wymagać dostosowania do aktualnych realiów ze szczególną wrażliwością na różnorodność sytuacji rodzinnych.

Tam, gdzie problemy finansowe stanowią wyzwanie, liderzy katechetyczni parafii powinni reagować w indywidualny sposób (zamiast wysyłać taki sam komunikat do wszystkich rodziców).

Liderzy katechetyczni parafii i/lub inni pracownicy (np. proboszczowie, menadżerowie biznesowi) powinni rozmawiać indywidualnie z każdą rodziną, która wyraża obawy związane z uiszczeniem opłat.

Proboszczowie i parafialni liderzy katechetyczni powinni włożyć wiele wysiłku w to, aby żadna rodzina nie została zmuszona do opuszczenia programu edukacji religijnej z powodu trudności finansowych spowodowanych epidemią koronawirusa.

Pytania? Prosimy o kontakt na adres: ReopenREYM@archchicago.org.